

PINKSTERGESCHENK.

HERINNERING AAN DE MARTELAREN

DER EERSTE CHRISTENEEUWEN,

DOOR

G. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

TWEEDE DRUK.

UITGEGEVEN DOOR DE

NEDERLANDSCHE ZONDAGSCHOOL-VEREENIGING.

AMSTERDAM. — HÖVEKER & ZON.

„En een uit de ouderlingen antwoordde, zeggende tot mij. Deze, die bekleed zijn met de lange, witte kleederen, wie zijn zij, en vanwaar zijn zij gekomen?

En ik sprak tot hem: Heer! gij weet het. En hij zeide tot mij: Deze zijn het, die uit de groote verdrukking komen; en zij hebben hunne lange kleederen gewasschen, en hebben hunne lange kleederen wit gemaakt in het bloed des Lams.

Daarom zijn zij voor den troon van God, en dienen Hem dag en nacht in zijnen tempel; en die op den troon zit zal hen overschaduwen.

Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch eenige hitte;

Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hunne oogen afwischen.”

HERINNERING
AAN
DE MARTELAARS
DER
EERSTE CHRISTENEEUWEN.

Met eene heerlijke belofte nam onze Heer Jezus bij zijne hemelvaart afscheid van de zijnen. Kracht uit de hoogte zou hun deel worden. „Gij zult,” zoo sprak

de Christus, „met den Heiligen Geest gedoopt worden en ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die over u komen zal.” In die innerlijke kracht zouden zij ervaren, dat hun Heer hen geen weezen gelaten had, dat een met hen blijvende Trooster hen overal verzelde, en dat zij, ofschoon voor het oog der wereld niets meer dan schapen in het midden der grijpende wolven, door den hun gegeven Geest van wijsheid, heiligheid en liefde nochtans magtiger waren dan al de vereenigde machten buiten en tegenover hen. Wel ook was zulk een goddelijke bijstand hun noodig. De wereld kon niet van zonde overtuigd, voor God verootmoedigd en voor Jezus gewonnen worden zonder de uiterste bereidwilligheid van de belijders des kruises, om alle verasmaadheid en verdrukking te lijden. Zonneklaar moest het den goddeloozen blijken, hoe kostbaar hun hunne zielen waren. Dat niet één bijoogmerk de van Jezus tot hen gezondenen dreef, moesten zij zoozeer lezen in hun gewilligheid om voor Hem te lijden, dat het Evangelie voor hen als in hartebloed geschreven stond. En dat het, God zij lof! den naam van Jezus nooit aan zulke belijders, en de zaak der menschheid nooit aan zulke bloedgetuigen ontbroken heeft, is de eigenlijke heerlijkheid van ons Pinksterfeest. De wondervolle genadegift om vreemde talen te spreken duurde niet langer dan noodig was, om de menschheid te overtuigen, dat het Evangelie bestemd is voor alle volken, tongen en natiën. De heerlijker genadegift van te mogen lijden voor het koninkrijk Gods is het sieraad der gemeente, de kroon harer oprechte leden tot op dezen dag. Ziende daarom op onze roeping, om eersten te worden onder de krijgsknechten des Heeren Jezus, willen wij tezamen onze aandacht vestigen op eenigen uit de wolke der getuigen, die als de martelaars der eerste Christeneeuwen tot ons spreken. Stefanus en Jakobus als bekend, en de overleveringen omtrent de apostelen als onzeker voorbijgaande, willen wij ons door de kerkgeschiedenis laten wijzen allereerst op

IGNATIUS.

Ignatius onderging den marteldood in de vervolging, die de Romeinsche keizer Trajanus ten jare 116 gebood. Nog door de apostelen zelve was hij tot bisschop in de aanzienlijke en bloeiende gemeente van Antiochië aangesteld. Met gebed en vasten vatte hij het roer aan, en toonde zich door zijne getrouwheid in het prediken en door zijne liefdewerken de rechte man, om aan alle tegenpartijders door den Heiligen Geest het hoofd te bieden. Bij een hemelsch licht mag hij vergeleken worden, dat door zijn helder en liefelijk schijnen het hart der geloovigen tot blijdschap en troost was. En deze trouw kroonde hij door zijne gewilligheid, om zich in het belang zijner gemeenten aan den smadelijksten dood prijs te geven. Toen Trajanus met zijn leger naar Antiochië getogen was, bood hij zich als een goede herder aan den vervolger als offer voor zijne gemeente aan. Tusschen Ignatius en den keizer greep toen het volgende gesprek plaats: TR. „Welk een godvergeten booswicht zijt gij, die niet slechts zelf onze bevelen in den wind slaat, maar ook anderen verleidt tot een stap, die hun ondergang is.” IGN. „Gij noemt mij godvergeten en booswicht, maar ten onrechte geeft gij zulke namen aan een man, in wiens hart God woont, en die door Gods Geest een vijand van elke boosheid is. Wildet gij mij naar waarheid noemen, gij hadt mij Theophorus geheeten.” TR. „Wat meent gij met Theophorus?” IGN. „Iemand, die den Christus in zijn hart draagt.” TR. „Gelooft gij niet, dat ook in ons de goden wonen en strijd voeren tegen het booze?” IGN. Uwe meening is zonder grond en zonder waarheid, want er is niet meer dan één God, de Schepper van hemel en aarde, en één Christus, de Middelaar Gods en der menschen, wiens rijk mijn erfdeel is.” TR. „Het rijk van Hem, zegt gij, die door Pilatus gekruisigd is?” IGN. „Die toen mijne zonden en hem, uit wien de zonde is,

door zijn dood teniet deed." TR. „En dien gekruisigde draagt gij in uw hart?" IGN. „Ja, want Hij heeft gezegd: Ik zal in u blijven en in u woning maken."

Na deze samenspreking veroordeelde de keizer hem om gebonden naar Rome gebracht en den wilden dieren te worden voorgeworpen. Door tien soldaten begeleid en aan een van dezen vastgeketend, besteeg hij het schip, gezegend door de tranen en gebeden zijner dankbare gemeente. In Smirna bracht hij den bisschop dier gemeente, Polycarpus, een bezoek. Deze was evenals hij een discipel van Johannes, en op beiden was de geest der liefde van dezen als overgegaan. Van alle zijden stroomden hier de menschen toe, om den geloofsgetuige te zien en zijne laatste lessen te ontvangen. Over zijne wachters had hij zich veelzins te beklagen. Hij moest van hen getuigen, „dat zij wilde dieren waren, die door zijne goedheid en minzaamheid slechts te woester en boozer werden." Maar hij kende den Heer nabij, en gevoelde dit zoozeer, dat hij zeide: „Het vuur der liefde Gods brandt in mij met een onuitbluschbare vlam, en roept: Kom tot den Vader."

Met deze blijdschap der liefde ging hij den dood tegemoet. Zijne vrienden treurden, maar zijn moed en zijn vrede bleven onveranderd, ook toen hij den stadhouder was overgeleverd. Weinige dagen later werd hij openlijk ter dood geleid. Hij vroeg en verkreeg vergunning om te mogen bidden, alvorens het wild geedierte op hem werd losgelaten. Kort duurden zijne smarten. Slechts eenige beenderen bleven van den Christusdrager over, en deze werden door de broeders opgezameld en in Antiochië ter aarde besteld.

JUSTINUS DE MARTELAAR.

Justinus was een der offers, die door de staatkunde van den keizer Marcus Aurelius vielen. God had hem met zeldzame geestesgaven begiftigd, maar eerst na lang

zoeken op de onvruchtbare paden der wijsbegeerte, vond hij op den akker des Evangelies de parel van groote waarde. De vrede en blijdschap, waarmede hij zoo menig martelaar den dood zag tegengaan, drongen zijn hart krachtig tot geloof aan Gods woord. Zijn openlijk belijden van zijn geloof, dat Jezus van Nazaret is de Christus Gods, de Koning der wereld, gaf aanleiding, dat hij met nog zes anderen den rechter werd overgeleverd. Deze vroeg hem naar zijne wetenschappelijke opleiding, en nu verhaalde Justinus, hoe hij na overal tevergeefs het ware leven en vrede gezocht te hebben, die beiden in Christus gevonden had. In toorn riep de rechter: „Ellendige, zoo durft gij het zelfs in mijne tegenwoordigheid uitspreken, dat gij dezen godsdienst aanhangt.”

„Ik kan niet anders,” hernam Justinus, „want dit is de ware godsdienst.” „En wat leert gij als zoodanig aan de menschen?” vroeg de rechter. Nu gaf Justinus van zijn geloof rekenschap en eindigde met te zeggen: „Ik ben veel te gering om naar waarde van de heerlijkheid van mijnen Heer te spreken.” „Waar komt gij bijeen?” vroeg de rechter. „De God des hemels en der aarde woont niet in een tempel,” antwoordde Justinus. Met vele dreigingen eischte eindelijk de rechter, dat hij om geeseling en marteldood te ontgaan, openlijk aan de goden zou offeren. Hij weigerde dit, en zeide: „dat hij bereid was ook het uiterste voor den naam van Jezus te ondergaan, opdat hij als een getrouw dienstknecht voor zijn rechterstoel zou mogen verschijnen.” Hiermede was zijn lot beslist. Hij werd eerst met de uiterste wreedheid gegeeseld en daarna onthoofd. Justinus, de woordvoerder en het voorbeeld der gemeente, verkreeg sedert den eere naam van *de martelaar*, een naam, die het schoonste gedenkteeken zijner trouw is.

POLYCARPUS.

Onder keizer Marcus Aurelius besloot ook Polycarpus zijn leven met den marteldood. Hij was bisschop van de gemeente te Smirna in Klein-Azië, en werd tot zijne bediening gewijd door zijn leermeester de apostel Johannes. Toen de vervolging in Smirna uitbrak, en het oproerig volk zijn dood eischte, wilde hij eerst in de stad blijven. Zijne vrienden wisten hem te overreden, om zich voor een tijd op een eenzaam landgoed te verbergen. Hier bad hij in stilte dag en nacht, en de Heer gaf hem in een droom te zien, dat hij zijn God door den dood verheerlijken zou. „Ik zal levend verbrand worden,” zeide hij tot zijne vrienden. Zijne schuilplaats werd ontdekt en verraden, maar het gelukte hem naar een ander landgoed te vlieden. Door het pijnigen van een zijner dienaren kwam ook deze schuilplaats aan het licht, en hoewel hij over de daken had kunnen ontwijken, zeide hij: „Des Heeren wil geschiede.” — Hij sprak nu zeer minzaam met zijne vervolgers, zoodat enkelen van hen bewogen tot anderen zeiden: „Is het wel de moeite waard een zoo ouden man nog te grijpen?” Toen liet de grijsaard zijne vervolgers spijs en drank voorzetten en verzocht als eenige gunst, dat hij nog eenmaal zijne ziel door gebed zou mogen sterken tot zijn lijden. Dit werd hem vergund, en twee uren bad hij met heilig vuur voor zijne gemeente, voor de gansche menschheid en voor de krijgslieden, die hem voor den rechter moesten voeren. Zelfs het hart der toeschouwers uit de heidenen was diep geroerd. Hierop werd hij op een ezel ten spot door de stad gevoerd. Na het verlaten der stad deden zijne geleiders alles wat zij konden om hem Jezus te doen verloochenen. „Wat beteekent het,” vroegen zij, „om onzen keizer Heer te noemen en hem te offeren?” Eerst zweeg Polycarpus, maar eindelijk sprak hij ernstig: „Ik zal nooit doen wat gij mij raadt.” Dit vertoornde hen, en

bij het aankomen wierpen zij hem zoo woest van den wagen, dat hij het been bezeerde. Temidden van het volksgejoel drong en bezwoer hem de stadhouder „den keizer eer te geven en Christus te vloeken.” „Zes en tachtig jaren,” was des grijsaards antwoord, „heb ik Hem gediend, en zou ik nu mijnen Heer en Koning, die mij heeft zaliggemaakt, vloeken?” De rechter, die met den grijsaard medelijden had, hield aan met overreding, en zeide eindelijk: „Doe slechts iets ter wille van het volk, en ik zal u sparen.” Maar de held was onbewegelijk. Met de wilde dieren en met den vuurdood bedreigd, bleef het zijn woord: „Ik ben Christen, en verloochen mijn Koning niet.” Door de woedende volksmenigte naar den brandstapel voortgedreven, bleef hij kalm temidden van den haat hem wegens zijn invloed in de gemeente getoond. Vanwaar hij zooveel invloed had gehad, bleek uit zijne begeerte, om niet aan den paal des brandstapels te worden vastgeklonken. „Laat mij,” zeide hij, „zooals ik ben. De Heer, die mij kracht geeft om voor Hem te sterven, zal ook mij kracht geven om onbewegelijk de vlammen des vuurs te dragen.” Terwijl de vlammen rondom hem opgingen, hoorde men alleen zijne dankgebeden en juichtonen. Slechts met het leven eindigde zijn geloofsroem. Zijne gemeente verzamelde met teedere zorg zijn asch, en tot op dezen dag zijn de vlammen, die Polycarpus doodden, de kroon zijner grijsheid.

PHOTINUS.

Photinus was de negentigjarige bisschop der Gallische gemeenten te Lyon en Vienne. Ook hij leed onder Marcus Aurelius. Door ouderdom gebogen en door eene pas doorstane krankheid zeer verzwakt, betoonde hij ten einde toe den moed eens jongelings. Het volk, dat hem voor den rechterstoel sleepte, deed hem de gruwelijkste mishandelingen, maar hij verdroeg alles in den geest zijns Heeren. Door den rechter schamper gevraagd: „Wie is de God der Christenen?” hernam hij fier: „Als

gij het waardig zijt, zal Hij zich aan u openbaren." Dit antwoord maakte de menigte te verwoeder. Als wilde dieren vielen zij allen op hem aan, sleepten den ademloozen grijsaard bij handen en voeten langs den grond, en wie hem slaan en trappen kon, meende daarmee iets verdienstelijks te doen. Meer dood dan levend bereikte nog de martelaar zijne gevangenis, en stierf daar na twee dagen der bitterste smart, met den lof des Heeren en het woord der vergeving voor zijne vijanden op de lippen.

BLANDINE.

Deze vrome vrouw behoorde mede tot de gemeenten te Lyon en Vienne. Zij was slavin, zwak naar het lichaam, maar door Gods genade krachtig in haar belijdenis van Jezus naam. Met twee jeugdige geloofshelden werd zij veroordeeld, om tegen de wilde dieren te kampen. Toen zij op de schouwplaats was gebracht, werd zij eerst bloedig gegeeseld en daarna met het opengereten lichaam op een gloeienden ijzeren stoel geplaatst. Toen de beide mannen gedood waren, wilde men haar noodzaken haar geloof af te zweren. Vergeefs. De beulen gaven te kennen, dat zij al hunne folteringen hadden beproefd, maar haar woord bleef hetzelfde: „Ik ben Christin en onder ons wordt geen kwaad bedreven." Eindelijk ook in het dierenperk gebracht en als een prooi voor deze aan den paal gebonden, toonden zich de tijgers menschelijker dan de menschen en weigerden haar aan te randen. Maar de vijanden des geloofs bleven ook hierdoor onbewogen, en haar dood, waartoe besloten was, werd alleen tot later vertraagd. Met Pontikus, een teeder jongeling van 15 jaren, werd zij nu opnieuw aan de uitgezochtste martelingen prijsgegeven. Eigen smart vergetende was haar gansche ziel bij den jeugdigen lijder, en sterkte zij hem door haar woord en voorbeeld. Ook mocht zij hem den Heere getrouw en de kroon des levens waardig

zien sterven. Toen werd zij in een net gewikkeld aan een woedenden stier voorgeworpen, en heeft stervende bewezen, dat er geen wereldsch geweld bestaat, dat machtiger is dan de liefde des geloofs, die God door zijn Heiligen Geest uitstort, in het Christenhart.

SYMPHORIANS.

Deze geloofsheld leefde in Autun, eene stad nabij Lyon. Omdat hij geweigerd had bij den openlijken omgang met een afgodsbeeld voor dat beeld met de menigte neder te knielen, werd hij als Christen en verachter van den staatsgodsdienst en staatswet tot onthoofding veroordeeld. Toen hij met onschokbare standvastigheid en blijmoedig ter strafplaats ging, zeide zijne vrome moeder: „Mijn zoon, mijn zoon, blijf den levenden God in uw hart dragen. Wees standvastig. Waarom zouden wij den dood vreezen, die alleen macht heeft, om tot het ware leven ons te leiden. Oog en hart naar boven, mijn zoon. Zie op Hem, die in den hemel troont. Hij vraagt uw leven niet dan om u zijn eigen heerlijker leven te schenken. Het is zijne genade, mijn zoon, dat gij voor Hem lijdende den hemel Gods moogt binnengaan.”

POTAMIANA.

Zeer merkwaardig is de wijze, waarop deze Christin in eene vervolging onder Septimus Severus haar leven eindigde. Zij was zeer schoon en even rein als standvastig. Nadat zij op de felste wijs gegeeseld was, dreigde men haar met den gruwelijksten smaad, die een kuische vrouw kan worden aangedaan. Maar vast in haar vertrouwen, dat de Heer haar voor deze boosheid bewaren zou, bleef zij in haar trouw onbewogen. Dit vertrouwen werd niet beschaamd, en onaangerand mocht zij met haar moeder in de vlammen haar Heiland groot maken. Haar moedig en minzaam gedrag in den kerker bewoog een harer wachters eerst om

haar alle bescherming te bieden, later om evenals zij Christus te belijden. Niet lang daarna wachtte dezen krijgsknecht de eer om Potamiana in den marteldood te volgen, en den Heere diezelfde trouw te toonen, welke hem tot het geloof had gebracht.

SPERATUS.

Speratus werd onder de regeering van dezen zelfden keizer, in een vervolging, die vooral langs Afrika's noordkust woedde, voor den rechter gebracht. Met vriendelijke woorden zocht de landvoogd hem te bewegen, den keizer een godsdienstige hulde te brengen, die het Christelijk geweten als afgoderij moest weigeren. Onbegrijpelijk was het den Romein, hoe Speratus wel wilde betuigen: „Gaarne geef ik den keizer de eere, waarop de keizer als keizer recht heeft, maar de aanbidding komt geen mensch, maar alleen God toe.” Onverzettelijk in zijn keus, om aan geen mensch de eere des Allerhoogsten te geven, boog zich ook deze geloofsgetuige gewillig voor het beulenzwaard, en bezegelde zijn trouw aan Jezus met zijn bloed.

PERPETUA.

Deze Christin heeft onder de regeering van denzelfden keizer te Carthago den Heer als bloedgetuige beleden. Van aanzienlijke geboorte was zij op 22jarigen leeftijd reeds weduwe en moeder, toen haar geloof de zwaarste proef had te doorstaan. Alles werd aangewend, om haar hart van Christus af te trekken, en haar vader was de eerste om verloochening van Jezus naam van haar te begeeren. „Kan ik,” vroeg zij dezen, „dit aarden vat anders noemen dan het is?” „Neen,” hernam haar vader. „Welnu,” zeide zij, „dan kan ik ook van mijzelve niet anders zeggen dan dat ik Christin ben, want ik ben het met hart en ziel.” In een donkeren kerker geworpen, van haar kind beroofd, bleef zij onwankelbaar in haar trouw. Herhaaldelijk kwam haar

vader tot haar en bezwoer haar om met haar betrekkingen, met haar kind medelijden te hebben; maar Perpetua had alleen ooren, om naar de stem van God in haar geweten te hooren. Daarin volhardde zij, ook toen bij haar staan voor den rechter haar vader met haar kind op de armen haar om mededogen bleef smeeken. „Ik kan niet anders,” betuigde zij, „ik ben een Christin, het eigendom van den Christus Gods, en sta in de macht des Heeren.” Haar vonnis was, dat zij met eene andere den Heer even getrouwe vrouw, Felicitas genaamd, voor het wild gedierte zou geworpen worden. In het worstelperk wachtten beiden als in den dood elkander liefhebbende zusters haar einde. Een woedende stier werd losgelaten, en wierp Perpetua terstond ter aarde. Felicitas snelde nu op haar vriendin toe, en werd als deze een prooi van het gedierte. Op vreeselijke wijze werden beide vrouwen, maar zonder elkander te verlaten, getrapt en gestooten. Eindelijk begon het volk het einde harer martelingen te eischen. Nu aan de woede van het ondiër ontrukkt, was het alsof zij uit een zwaren droom ontwaakten, de Heer had zonder pijn haar heengeleid door haren strijd. Met een kus namen de offers des doods van elkander afscheid, en een oogenblik later had het zwaard beiden doen overgaan in de woningen, waar liefde en vrede een eeuwige zaligheid schenken.

PIONIUS.

Pionius was priester te Smirna en stierf den dood eens martelaars onder de regeering der keizers Decius en Valerianus. Eens dat hij met een vriend en vriendin Asklepias en Sabina tot gemeenschappelijke godsverering samen was, werden zij overvallen, en van hen, als bewijs, dat zij den staatsgodsdienst getrouw waren, een openlijke godsdienstige hulde aan den keizer geëischt. Met welsprekende taal zocht Pionius de menigte te overreden, dat men ieder, op wiens openbaar leven

niemand iets had aan te merken, vrij moest laten in zijn godsdienstige overtuiging. Dit woord maakte een goeden indruk, zoo zelfs, dat eenigen met bewogenheid zeiden: „Geloof ons, Pionius, wij houden u waardig om te leven, maar acht het ook zelf iets goeds om te leven en het licht te aanschouwen.” „Ja,” hernam hij, „het leven en het licht zijn heerlijke dingen, maar het licht, dat van boven is; het leven, dat uit God is. Omdat ik deze dingen waardeer, kan ik niet handelen tegen Gods woord, tegen mijn geweten, en acht het eeuwige, onzienlijke meer dan de ijdelheid dezer wereld.” Toen ook de keizer Pionius tot geen andere gedachten brengen kon, wilde men pogen met geweld hem offerkransen op het hoofd te plaatsen en tot althans uitwendige gehoorzaamheid te dwingen. Maar hij bleef volharden in zijn verzet en moest daarvoor boeten met het vonnis: „dat hij als een verhard booswicht, de straffen der goden en der menschen waardig, met vuur zou ter dood gebracht worden.” Op den brandstapel aan den paal vastgenageld riepen stemmen hem toe: „Nog is het tijd; kom tot inkeer, de nagels zullen uit den paal worden uitgerukt.” Hij antwoordde: „Ik voel de pijn der nagels, maar moge mijne standvastigheid u overtuigen, dat mijne opstanding aanstaande is.” De houtstapel werd in brand gestoken. De vlammen gingen ten hemel op, Pionius sloot de oogen, bad in stilte en spoedig klonk een luid „Amen!” uit de vlammen. „Heer, ontvang mijn Geest!” dit waren zijne laatste woorden, die de verbaasde heidenen althans eenigszins konden doen gevoelen, dat het geloof waarlijk is de kracht, bestemd om de wereld in ieder opzicht te overwinnen en tot God weder te brengen.

JULIANUS.

Deze getrouwe discipel des Heeren heeft in dezen zelfden tijd in Egypte zijnen Heer door lijden ver-

heerlijkt. Hoog bejaard en door jicht onmachtig om zelfs te staan, werd hij op een kameel ter bespotting voor het volk door de stad rondgevoerd. Nadat hij met onwrikbaar geduld alle spot en mishandeling had verduurd, werd hij met de uiterste wreedheid gegeeseld en toen naakt in een put met ongebluschten kalk geworpen, waarin hij langzaam verbrandde. Ook zijne laatste woorden verkondigden, dat geen macht in hemel of op aarde den geloovige kan scheiden van de liefde Gods, welke ons geopenbaard is in Christus Jezus onzen Heer.

CYPRIANUS.

Cyprianus, bisschop van Carthago, stierf den dood der getrouwen onder keizer Valerianus. Gedrongen om den keizer met godsdienstige hulde te vereeren, weigerde hij dit volstandig, en zeide tot den landvoogd: „Doe wat u bevolen is. Ik heb niet noodig mij te bedenken. Niemand dan den levenden God zal ik aanbidden, Hem stel ik mijzelf in handen.” Toen zeide de rechter: „Lang hebt gij in goddeloosheid geleefd en de menschen door uwe begoochelende woorden verleid, daarom zult gij nu anderen tot waarschuwing zijn en uw bloed het recht der wet doen eeren.” Ter strafplaats gevoerd ontdeed Cyprianus zelf zich van zijn opperkleed, en knielde neder om te bidden. Van het gebed opgestaan, maakte hij ook zijne onderkleding los, deed zelf zich den blinddoek voor, en wachtte zoo staande den scherprechter, die met sidderende handen het eerwaardig hoofd van het lichaam scheidde.

LAURENTIUS.

Laurentius was diaken te Rome, en in die betrekking werd hem het bewaren der kerkgereedschappen en de armenzorg toebetrouwd. Het hoofd van het stadsbestuur had bij gerucht vernomen, dat de kerk

onmetelijke schatten rijk was en drong er bij den diaken op aan, dat deze hem die zou in handen leveren. Laurentius erkende, dat de kerk groote schatten had, en dat hij bereid was deze aan de overheid te toonen. Toen liet hij alle armen der gemeente bijeenkomen, en ging naar den stadsoverste en sprak: „Kom en zie de schatten onzes Gods, de gansche plaats is vol gouden vaten.” Toen deze de vele armen zag, waarvoor Laurentius steeds als vader had zorggedragen, werd de geldwolf niet bewogen, maar van gloeienden nijd ontstoken. „Gij roemt steeds,” riep hij uit, „den dood niet te vreezen, welaan gij zult al zijne pijn smaken.” Nu liet de wreedaard Laurentius naakt uitkleeden en gebod, dat men hem op een rooster over een klein vuur langzaam dood zou martelen. Toen hij reeds lang op eene zijde gelegen had, riep hij zijnen onmenschelijken rechter toe: „Laat mij omwenden, ik ben nu aan deze zijde genoeg gebraden.” Toen men hem had omgekeerd, hief hij zijne handen op, bad voor Rome's inwoners en gaf den geest.

CYRILLUS.

Cyrillus was een knaap van Cesarea, wien reeds zeer jong de liefde van Christus drong. Zijn vader verdreef hem om zijn geloof en wilde hem in zijn huis niet dulden. Voor den stadhouder gebracht, sprak deze hem eerst vriendelijk toe en bood aan hem met zijn vader te verzoenen als hij zijn geloof verloochenen wilde. „Ik lijd gaarne,” antwoordde de knaap. „God zal zich mijner ontfermen en mij eene betere woning geven.” Om hem te beproeven dreigde men hem met het zwaard, en deed alsof men hem in het vuur wilde werpen, maar hij bleef onverschrokken en sprak: „Uw vuur en zwaard kunnen mij niet schaden. Ik ga naar mijn hemelsch tehuis.” Enkele aanwezigen schreiden van medelijden. „Gij moest u liever verblijden,” zeide Cyrillus, „maar gij kent de plaats niet, waar ik heen

ga." Eene slechts korte smart wachtte hem. Door een wild dier bij den eersten aanval gedood, was hij haastelijk overgegaan in de liefdearmen van Hem, die de kinderen zegende.

MARCELLUS.

Marcellus diende keizer Galerius als hoofdman bij het leger van Afrika. Als zoodanig was hij bij een feest tegenwoordig, dat ter eere des keizers gegeven werd, en dat grootendeels bestond uit offers den keizer als een godheid gebracht. Op eens stond hij op en leide zijne wapenrusting af. „Van dit oogenblik af,” sprak hij, „houd ik op soldaat te zijn.” Het is beneden den mensch om hout of steen, of eenig sterfelijk mensch als God te dienen. Wanneer de krijgsmansstand het medebrengt, dat men verplicht wordt afgoden en keizers te aanbidden, dan leg ik zwaard en wapens neer en verlaat het vaandel.” Hij moest die stoute taal terstond met den dood boeten.

PETRUS.

Petrus, een man uit de naaste omgeving van keizer Galerius, werd gedwongen, dat hij den afgoden zou offeren. Hij weigerde te gehoorzamen. Men heesch hem naakt op en geeselde hem zoo op het gansche lijf, dat overal het gebeente zichtbaar was. Toen hij standvastig bleef goot men azijn, waarin zout was opgelost, over zijne wonden. Eindelijk leide men hem op een rooster boven gloeiende houtskolen. Zijn geloof bleek machtiger dan de folteringën. Niets kon van Jezus hem losscheuren. Zoo heerscht de Heer door zijn kruis in de zijnen, en lijden zij willig voor Hem, die het eerst voor hen geleden heeft.

Wij hebben op ons Pinksterfeest de martelaren gedacht, wier bloed het zaad der kerk is geweest. Moge hun voorbeeld het Schriftwoord ons hebben ingescherpt: „Daarom alzoo wij zoo groot eene wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid loopen de loopbaan, die ons voorgesteld is, ziende op den oversten Leidsman en Vol-einder des geloofs, Jezus, welke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en de schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand des troons van God.” Hebr. 12 : 1, 2. Ook voor ons geldt het woord: „Gij hebt nog ten bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde;” nochtans, wij hebben denzelfden strijd, want de wereld is dezelfde in haar eischen en het Évangelie behoudt het eigen heilig karakter. Moge het dan ook in ons blijken, dat wij met denzelfden Geest gedoopt, het leven Gods in onze harten ontvangen en alzoo met kracht uit de hoogte aangedaan, bereid en bestand zijn, om alle smaaden kruis te lijden voor den naam van onzen dierbaren Zaligma-ker, Jezus Christus, en ter eere van God, onzen Vader.

